

venster op beeld en geluid

Nummer 5 • 2020
Nederland € 6,10 België € 6,70

COVER

ROTEL MICHI P5 EN S5
DE NIEUWE WEG VAN ROTEL

RECENSIE

BOWERS & WILKINS FORMATION IN SURROUND
CHORD ELECTRONICS HUGO TT2 DAC
ELAC DEBUT REF DBR62 LUIDSPREKERS
GRADO GS2000E OVER-EAR
IFI HIP DAC
MEZE RAI PENTA IN-EARS
PRIMALUNA EVO 200 VOOR- EN EINDVERSTERKER
SENNHEISER MOMENTUM TRUE WIRELESS 2 IN-EARS
VOLUMIO PRIMO STREAMING DAC

CD BESPREKING

TODOS LOS FUEGOS EL FUEGO
VAN MAXIM SHALYGIN

WINKELBEZOEK

GRIMM MU1 STREAMER BIJ HIFI SOLUTIONS

OVER DE TOP

BACKGAMMON OP NIVEAU

DE REFERENTIE VOOR ALLE INSTAPMODELLEN

Ik heb de recensie van de ELAC Navis actieve luidsprekers nog niet af, of er staat alweer een nieuw paartje boekenplankluidsprekers klaar om te testen. Wederom van de hand van meesterontwerper Andrew Jones. Was ik al onder de indruk van de Navis, de Debut Reference heeft me echt weten te verrassen.

Wat misschien de foto al doet vermoeden, het zijn flinke jongens, en zwaar ook, ruim 8 kilo per stuk. Als ik een luidspreker plaats, kan ik het niet laten om hem altijd even te verwelkomen met een 'okkenoot' voordat ik hem neerzet. Die eerste kennismaking zegt me meestal wel wat. Bij de goedkope luidsprekers hoor je soms een zingende toon als van een gitaarklankkast. En eerlijk gezegd, bij de standaard Debut-serie hoor je ook een

beetje een holle resonerende klank van de kast. Bij de DBR62 hoor ik gelukkig een stevige korte 'tok' rond de 600/800 Hz. De kast is dan ook gemaakt van meerdere lagen MDF met extra ondersteuning om de luidsprekerkast heen. Best een grote kast ook, met 36 centimeter hoogte, 21 centimeter breedte en 27,5 centimeter diepte. Aan de voorkant vinden we de basreflexpoort in de vorm van een brede spleet onderaan. Binnenin wordt het laag opgevangen

in een soort trechter en naar deze poort gevoerd. Ook hier is de kastresonantie met 3 lagen MDF beperkt.

De kast is afgewerkt met een notenhoutprint finer. Een stuk mooier dan bij de standaard Debut-serie, maar ik had gerust honderd euro, of twee, extra over gehad voor een echt mooie houtfineer of anders een pianolaklaag, zoals bij de duurdere types van ELAC. Ik weet het, het moet nog een instapmodel blijven, maar zoals je straks zult lezen, vind ik hem klankmatig zelfs de duurdere types overtreffen en deze afwerking matcht niet met de klank. Desalniettemin, voor een instapper is het pico bello in orde. Het frontje en de finer zijn in twee combinaties beschikbaar. Een matwitte frontplaat met eikenhout of een matzwarte frontplaat met notenhout. Deze is af te dekken met een magnetisch frontje bekleed met grijze stof, wat hem een enorm (fout) retro uiterlijk geeft (naar mijn bescheiden mening). Voor bescherming is het zeker niet nodig, want voor de tweeter zit nog een extra metalen grill (die niet te verwijderen is) en het geheel juist een heel mooi modern ogende luidspreker geeft.

Aan de achterkant is het ook dik voor elkaar. De vergulde terminals zitten in een kastje verzonken in de luidspreker onder een hoek van 45 graden. Hierdoor komt er bij banaanstekkers wat meer spanning op de connectors te staan, maar bij spades blijven ze in ieder geval goed zitten.

De drivers zijn natuurlijk door ELAC zelf gemaakt en speciaal voor deze Reference ontworpen. De 1-inch silk dome tweeter is geplaatst in een wide-dispersion waveguide. Het geheel ligt achter een metalen grill, die overigens in het akoestische design is ontworpen en niet verwijderd dient te worden. De 6,5-inch woofer is een kunstwerkje op zich. De top- en bodemplaat zijn gemaakt van staal met een laag koolstofpercentage en hoge magnetische geleiding, hiertussen zit een enorme keramische magneet. Daarvoor zit een gegoten aluminium chassis dat niet alleen stevigheid aan de voorplaat geeft, maar ook voor minder resonanties zorgt. De conus is gemaakt van geweven aramide fiber en is omgeven door Butyl rubber.

De plaatsing van de DBR62 gaf me wat meer moeite dan verwacht. Ondanks de baspoorten aan de voorkant, is het resultaat beter als je de luidsprekers wat verder van de voorwand plaatst. Gemeten vanaf de voorkant van de luidsprekers, staan ze bij mij zo'n 40 à 50 cm van de voorwand, wat vanwege de uitdoving van de weerkaatsing aan de voorwand, een prettig dipje rond de 150 Hz oplevert, plaats je ze nog verder weg (rond de 80cm), breng je dat dipje naar de 100Hz. Het is maar net in wat voor kamer je ze plaatst. Tevens heb ik ze licht naar binnen gericht. Vanaf een standaard op 60 centimeter hoogte, had ik echt moeite met plaatsing, doffig geluid, wat merkbare reflecties in het midlaag en kon ik het hoog pas echt goed horen als ik mijn hoofd verlaagde. In de studio heb ik de tweeters of in ieder geval het centrum van de luidspreker graag op oorhoogte en

aangezien ik op de bank mijn oren op 110 cm hoogte meet, heb ik een standaard van 90 cm gebruikt. Een wereld van verschil en absoluut een aanrader voor deze luidsprekers. Ondanks dat je niet 'on axis' hoeft te luisteren met de DBR62.

Klankmatig gaat de Debut Reference een stapje verder, daar waar de standaard 6.2 serie stopt. Het is een verfijning van hetzelfde geluid, maar meer onder controle en zonder vreemde pieken en dalen. On-axis (dus loodrecht op de luidspreker) meet de DBR62 heel recht. Een klein bultje rond 600 Hz en in het hoog boven 10kHz zien we de grafiek wat stijgen. Het laag is heel recht, hoewel hij bij 100Hz wat 'nazingt'. Vandaar dat 80 cm vanaf de voorwand ook wat beter klinkt. Off-axis, zien we haast een zelfde beeld, maar dan met een mooie roll-off dat zich vertaalt in een heel homogeen geluid, waar je ook maar zit of loopt, het blijft herkenbaar hetzelfde, zij het met wat minder hoog dan op de luisterplek.

Ik heb de DBR62 nu een tijdje in gebruik en het is een luidspreker waar je graag naar wilt luisteren, het is muzikaal en innemend. Het is ook zeker niet vermoeiend en puur voor muziek is het laag strak en lekker aanwezig, maar niet aangezet. Mocht je de DBR62 ook opnemen in een home cinema set-up, dan is een aanvulling van een subwoofer wel aan te raden. Voor het extra subbrandje onderin. Ook al kunnen ze tot 44 Hz weergeven, dan wil dat nog niet zeggen dat dat ook met gemak heel dragend is. Ze zijn wel heel makkelijk aan te sturen, ik heb hier de SONY STR-DN1080, een receiver van paar honderd euro die net zoals de DBR62 boven zijn prijs presteert. Daartussen een stel simpele luidsprekerkabels vanaf Ali-express. De luidsprekers zijn niet heel efficiënt en ik moet de versterker best wel wat opendraaien voor wat geluidsdruk. Dat is misschien ook wel het gevaar van deze luidsprekers, ze klinken namelijk op elk geluidsniveau even goed. Dus of je ze nou zachtjes op de achtergrond laat spelen of je keihard een stevige dance track wil laten knallen, het geluid blijft herkenbaar en zonder vervorming.

Wil dat zeggen dat je bij een instapluidspreker als deze geen betere versterker, DAC en kabels moet gebruiken, omdat dit toch geen verschil zal opleveren? Voor den drommel zeker wel! Bij het upgraden naar een Mytek Brooklyn, Krell amp en een NeoTech NES3005 kabel hoor je pas echt wat deze 'kleintjes' voor een prachtig grote soundstage kunnen neerzetten.

Oftewel, dit zijn de ideale instap hifi-luidsprekers. Je wordt voor een laag bedrag getraakteerd of liever gezegd, zoet

gemaakt, met een kwaliteit die ver boven de prijs uitsteekt. Tevens zullen alle hardware fabrikanten ELAC dankbaar zijn, want elke kleine upgrade in je set-up ga je merken. Al is het maar een hogere standaard of een setje redelijke luidsprekerkabels. Ik denk echter dat ik zelf mijn setje luidsprekers maar eens ga downgraden naar deze referentie der instapluidsprekers.

Type:	2-weg basreflex
Behuizing:	MDF (CARB2 gecertificeerd)
Frequentiebereik:	44 – 35.000Hz
Tweeter:	1-inch silk dome met Wide-Dispersion waveguide
Woofer:	6,5-inch woofer met geweven Aramide-vezel conus en gegoten aluminium chassis
Crossover-frequentie:	2.200 Hz
Impedantie:	6 Ohm
Gevoeligheid:	86 dB, gemeten bij 2,83 volt (amp output) op 1 meter
Belastbaarheid:	piek 120 Watt
Aansluitterminal:	kabelinvoer tot 16mm2 banaan, spade
Toebehoren:	stoffen front met magnetische bevestiging
Afmetingen in mm:	359 x 208 x 275 mm
Gewicht:	8,2 kg
Uitvoeringen:	noten/zwart, licht eiken/wit
Garantie:	5 jaar
Prijs:	€ 249 per stuk